

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΗΘΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΤΟ 'ΑΡΝΙ ΤΟΥ ΚΥΡ-ΘΑΝΟΥ

'ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΝ

Ο κύρ-Θάνος ήτανε στη γειτονιά του πρόσωπο κάπως σημαντικό. Άνθρωπος καλόκαρδος και πονούρηχος, όπως έλεγαν οι ίδιοι για τον εαυτό του' απαγορευμένους, όπως τον έλεγαν οι άλλοι γειτονες' μ' άλλα λόγια σφιχτός, τοιγυνην. Ή αλήθεια όμως είχε ότι το γέλιο δεν του έλειπε ποτέ από τα χείλη. Ήτανε μικροέμπορος, μεταπράτης, καθώς λέγανε στην επαρχιακή πολιτεία τους εμπόρους του είδους του κύρ-Θάνου. Έκανε και τον τοιστή' και πάντα γελούστού, έπαιρνε τόσο μόνο διακόσια στά ξανάτ' ή καλοκάρια του δεν τον άφτανε να παίρνει περισσότερα. Σαρανταπεντάρες άπάνω - κάτω, κοντός, παχουλός, με την κοιλιά του λίγο πεταμένη εμπρός, όταν έτρεχε για δουλιές δικές του και ξένες - αφού θά έβγανε κ' άπ' αυτές τα πρακτικά, καθώς έλεγαν - έμοιαζε με οβούρα. Το πρόσωπό του ολοστρόγγυλο και πατρινοκόκκινο' τα μαλλιά του και τα μεγάλα μουστάκια του κόκκινα, που είχαν όμως άρχισει να φαθαίνουν' τα δύο ματάκια του στογγυλά και γοργοκίνητα σαν του λονικού' ή μύτη του, ή μύαίσα του καλλίτερα, που ήτανε τ'ό πιο σημαντικό χαρακτηριστικό του, έμοιαζε σαν κάστανο ψημένο. Τα παιδιά όταν την έβλεπαν κολλές φορές έλεγαν:

— 'Η μύτη του κύρ - Θάνου δεν είναι σαν χρημικό μαρόνι ψημένο ... Να τραγούτανε!

Μά ή μύτη του κύρ - Θάνου δεν τραγούτανε. Μιλούσανε μόνο το τί γινότανε στη γειτονιά κ' άλλοι κ' έτσι ο κύρ - Θάνος την έκανε παντού κ' ήξερε όλα τα μυστικά των γειτόνων του. Η μύτη του αυτή μιλούσανε και τίς μέρες εκείνες της Μεγάλης Βιομάδας, άια τρεις - τέσσερες γειτονες του είχανε άποφαση να ψησουν τη Λιμπρή άρνι καλλίτερο άπό το δικό του. Ο κύρ - Θάνος, άμα μυστήρησε τη συννομοσία, γέλασε κάτω άπό τα παχιά μουστάκια του κ' ύστερα κοροδόηξε. Λέγοντας σιγανά στον εαυτό του.

— 'Τ' άκούει κύρ - Θάνο; Τώρα σέ θέλω να τους δείξεις τί άξίζεις ε. Θέλουνε να μάς μούνει στη μύτη; Καλά! θά το ιδούμε άπό τίά το ιδούμε!

Κ' έτσι το πρωί της Μεγάλης Πέμπτης ξεκίνησε και πήγε στο πλάτωμα, που ήτανε στην άκρη της πολιτείας και όπου κάθε χρόνο τότες; μέρες πουλούσανε άρνια για τη Λιμπρή. Τα άρνιά ήτανε κοπάδια έξι-επτά άσπαρα άσπαρα σαν το χόρνο, μικρά και μεγάλα και με μία βούλα κόκκινη στην πλάτη. Ο κύρ - Θάνος άρχισε να τα ξετάζει, να τα ψάχνει, πιάνοντάς τα άπό τα δύο μπροστάνια πόδια και σηκώνοντάς τα ψηλά' κοίταζε τά πλευρά τους, την κοιλιά τους, τά μπουτία τους, άνοιγε και τό στόμα τους να ιδή τά δόντια τους. Ήθελε να βρή άρνι τρυφερό και λιχνό μαζί. Στο διάλεγμα ήτανε μίσωτος, όπως έλεγαν ο ίδιος με περηφάνεια. Τέλος βρήκε ένα, που το φάνηκε να είναι τό καλλίτερο μέσα σ' όλο τό κοπάδι. Άρχισε τίς συμφωνίες με τόν τσομπάνη. — Είναι άκαρβό! — Όχι, άφει από φτηνά σ' τό δίνο ένεκα ή περιστατή. — Κόψε τό εικοσιπεντάριχο, που σού λέω! — Μή μου τό κόβεις, άρενακό. Δεν άνοιχτε τα λεφτά μας. — Βέβαια σαν να τ' άγορασε και έξωδες πολλά για να τό ανάθεθής. Δέ μας άφίνης χρυσιανέ μου ... Τέλος με τά πολλά ο κύρ - Θάνος κατίφερε να κόρη δέκα δραχμές άπό την πρώτη τιμή. Έπληρε τό άρνι του και, κρατώντας το ψηλοκραμαστά άπό τά δύο μπροστάνια πόδια, τραβήξε περήφανος για τό σάτι του.

— Και του χόρνου γυναίκα. Έφερα τό άρνι.

— Και του χόρνου... Μά να ιδούμε τι φάνιο έκαμες. Σαν φτωχό μου φαίνεται.

— Είσαι σ'α καλά σου, γυναίκα;

Τέτοιο άρνι δεν τόφραγε μήτε όταν έβγινε νύχη.

— Και βέβαια, αφού είλες φρεσί, σαν δολιο - γαρπρός, ένα κρέας ψοφίμι.

— Καλά τώρα! άσ' τα αυτά. Τα καλιά θά θυμηθούμε; Περασμένα - ξεχασμένα... Τούτο θάν τό θρέψω δύο μέρες και θάν τό κάμω σαστό μανάρι... Ο Άντώνης που είναι;

Τήν ίδια στιγμή άκούστηκε κάποια παιδιατική φωνή, λίγο στριγγιά.

— Έφρες; τό άρνι, πατέρα;

— Ναι, μορέ ζοδι. Έλα να τό ιδής κ' έσύ και να τό κ' μαρώσής.

Ο Άντώνης, ένα παιδί δώδεκα έως δεκατριών χρονών, που έμοιαζε πολύ του πατέρα του κ' ή για τούτο ο κύρ - Θάνος έλεγαν πως είναι: — όστου έκ τών όστέων του και σάρξής έκ της σαρκός του. Άρχισε να κοιτάζει τό άρνι στό μούτρο.

— Πατέρα! δεν έχει τό ξυγκι στό μάτι! Δεν τό είλες έσύ, ότι θά έχη και ξυγκι στό μάτι;

— Το έχει κάτω άπό τό τομάρι, βρε χαζό.

— Και θάν τό σφάζεις τώρα, πατέρα;

— Όχι, μορέ κλομβοκέφαλο! Μεθαίριο τό Μεγάλο Σάββατο. Αύτη την ήμέρα σφάζουν τ' άρνια ύστερα άπό την πρώτη Ανάσταση. Κι' ο κύρ - Θάνος έδωσε τό άρνι στην αυλή' του έβαλε να τρώη λίπωνα και χορτιά χλωρο - χλωρό, που τό είχε μαζέψει άπό χτες, κ' ύστερα είπε στό γάιό του:

— Κοίτα, μορέ άβάσκαντο, να τό προσέχης μή μείνη χωρίς φαί και μη μάς τό κλέψουν.

— Άμα μάς τό κλέψουν, να σέ φωνάζω, πατέρα;

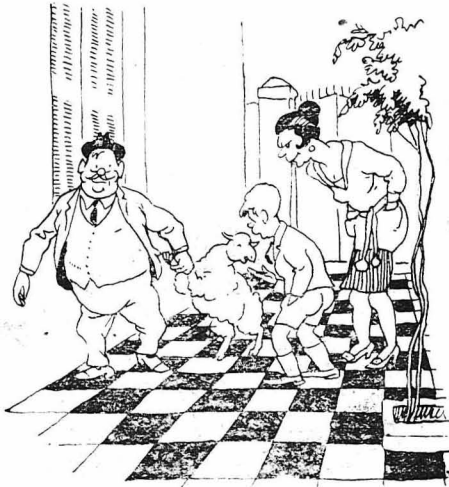
— Τόν κακό σου! Κάτσε αϊτού και φύλαγέ το.

Ο Άντώνης κάθισε δίπλα στό άρνι και τό κοιτάζε που έτρωγε, παίζοντας με την οβρά του.....

Άπό τό πρωί του Μεγάλου Σαββάτου ο κύρ - Θάνος έτοιμάστηκε για τό μεγάλο έργο. Αφού άλόβησε τ' άρνά, έπηρε ένα μεγάλο μωχίρι και τό άκόνησε καλά. Θά τό έσφαζε ο ίδιος και θά τό έδινε μόνοις του' έτσι για τό καλό του χόρνου. Άμα λοιπόν σημιναν οι καμπάνες για την πρώτη Ανάσταση και είλε και αυτός, σπάζοντας ένα παλιό τσοκάλι, — διασκορπισθήσαν τα μωλιά τών 'Ιουδαίων, — σιάθηκε στην αυλή, κοίταζε τό άρνι του και ξεροβήχοντας άρχισε τίς προετοιμασίες για τη μεγάλη θυσία. Με σοβαρότητα ιεροφάντη έπαισε τό άρνι και τό έσπλωσε χύμου, ενώ έκείνο τό δυστυχισμένο βελάζε κλαμάρικα, πράμα που έκανε και τόν Άντώνη να διακόρη. Ο κύρ - Θάνος συζωνότανε τό αίματα — καθώς έλεγαν — μά τώρα του έδινε την άδεια να σφάξή και να χύση τό αίμα τό θεοσκευτικό συνήθιο. «Και ο Κύριος ήβαν 'Ιησους Χριστος έχυσε τό αίμα του υπέρ ημάς», μυσθίζεις. Κ' έτσι χωρίς κανένα τρόπο του χερσιού έσφαζε τό άρνι του τό λιμπρατικό. Ύστερα τό έγδαρε με άρκετή τέχνη και, δείχνοντας τό τομάρι στη γυναίκα του, είπε:

— Νά' θά τό πουλήσουμε τούτο και θά ταμπήσουμε κανένα εικοσιπεντάριχο.

— Δεν είναι καλλίτερα, είπε ή κυρά - Θάνανα, για τό καλό του χόρνου να τό δώσουμε στην Έκκλησία της ένορίας μας; Μαζεύουν οι έπίτροποι τ' άρνιακά για την Έκκλησία και θά τό πουλήσουνε για να εισπράξουνε λεφτά, που χρειάζονται για να την άπο-

Σαν φτωχό μου φαίνεται.

τελειώσουν. Θά περάσουν κ' από μάς.
 — Καλός ο λόγος σου, γυναίκα, μή τί τά θέλεις; "Αν ήτανε γιά τήν 'Εκκλησία, νά δώσω και τήν ψυχή μου. Τά άρνιακά όμως; θά τά φάνε οί 'Επίτροποι! τοίς ξέρω έγω τί σου εινε. Γιά τούτο καλλίτερα νά τό πουλήσουμε τό δικό μας.

Τήν ίδια στιγμή, σάν νά τό ελε παραγγειλεί ο κύρ - Θάνος, άκούστηκε έκει κοντά κάποια δυνατή φωνή:

— Ποιά έχει άρνιακά γιά πουλίμα!
 'Ο κύρ-Θάνος, πετάχτηκε στην πόρτα και φώναξε τόν άγοραστή.
 — 'Ελα δώ! έχω ένα άρνιακό πρώτης!
 — Νά τό ιδούμε, άν μάς κάνη' ελε σοβαρός ο άγοραστής τών τομαριών.

— "Αν θά σου κάνη! Μωρέ θά πάρης άρνιακό, πού μήτε τό ξυνάδες ποτέ σου!

Και σέ λίγο τού παρουσίαζε τό τομάρι, πού άχνιζε άκόμη, κρατώντας τό κρεμαστά.

— Μι! μικρό καί μίξρο ειναι, ελε σουφρώνοντας τά χείλη του ο άγοραστής. Τό παίρνω όμως γιά δέκα δραχμές.

— Εισαι στά καλά σου, χριστιανέ μου; Δούλε μικρό; 'Αρνι δέκα δαδάω.

— Δέν έχουνε νά χάμουν οί οκάδες. 'Εγώ τηρώ τό μπού του' τό άρνι σου ήτανε κοντό.

'Ο κύρ - Θάνος τόν κοιτάζε σάν χατός. Τότε θυμήθηκε, πός του φάνηκε κ' αούτουσ' σάν μικρό, μ' όλο πού ήτανε άρκετά βαρύ. Και συλλογιότηκε:

— Μωρέ, μή μου έφτιασε καμιά ο τσομπάνης. Μήν του ελεχέ δόση νά φάη εκείνη τήν ώρα και ήτανε έτσι βαριό; ... Μαζί όμως με τούς στοχαρούς του αούτους έλεγε και στόν άγοραστή τών τομαριών: Κοντό - μακρό τό άρνι δέν ξέρω έγω. "Αν θέλης νά τό πάρης θά μου δώσης είκοσι πέντε δραχμές.

'Αρχισαν οί συμφωνίες, ως πού η τιμή του τομαριού όρίστηκε σέ δέκα πέντε δραχμές. 'Ετσι τελείωσε κ' η ύπόθεση τούτη. Κατόπιν ο κύρ-Θάνος δόθηκε σίς προετοιμασίες γιά τό σούβλιμα του άρνιου. Ελεχέ πάρει μία μεγάλη σούβλα και τήν ελεχέ στημένη στην άκρη τής αύλης από ημέρες πρίν. Τώρα τήν κοιτούσε πού τό μάτι άν θά τού έκανε γιά τό άρνι του.

— Καλή εινε μουρούριε. Σούβλα πρώτης!

Ξεκοίλασε τό άρνι, κ' άφ' έβραλε στην άκρη τήν κοιλιά, τά παρασήκοτα και τά άντερα γιά τή μαγειρίτσα και τό κοκορέτσι, ύστερα τό καθάρισε από τά αίματα και τό πέρασε στη σούβλα. Τό ίσομέτρησε και τού έδεσε με σπάγγο τά πόδια άφού τό σταύρωσε δυό-δυό, μπροστινά και πισνά, και τέλος τά διέπλωσε με τήν ζυγιά, τή μπόλια, όπως έλέγανε στόν τόπο τους. Και παίρνοντας θριαμβευτικά τό σούβλιμένο άρνι, πήγε και τό έστησε σέ μίαν άκρη τής κουζίνας. Κατόπιν βοήθησε τή γυναίκα του νά γίνουν όλα έτοιμα γιά τή μαγειρίτσα, πού θά έτρωγαν ύστερ' από τήν 'Ανάσταση τή νύχτα, και έτοιμασε καί τό κοκορέτσι. 'Ο κύρ-Θάνος, έβραλε όλη τή μαστροιά του στην ετοιμασία του κοκορέτσιού, πού θά ψήνοντανε κ' αούτό τό πρωτί της Λαμπρής μαζί με τό άρνι.

— Γιά ιδές, γυναίκα! σού έφτιασα ένα κοκορέτσι πρώτης. Θά γίνη λόγος κ' αούτό αύριο σ' όλη τήν πολιτεία.

— Αούτό θά τό ιδούμε αύριο, τού άπάντησε η γυναίκα του. Κοίτα μονάγα νά μήν τό κάμης σού ψήσιμο όπως πέρσαι και μένι με τήν όρεξη.

— Μή με καταριέσαι, μωρέ γ' ναίκα! κουνήσου από τόν τόπο σου!

Σάν καλός νοικοκύρης ο κύρ-Θάνος τά έτοιμασε όλα νορίς-νορίς κ' ύστερα βγήκε νά κάμη μά βόλτα γιά νά ιδη τί έτοιμασίες κάνουν κ' οί άλλοι γείτονες και κιο πολύ οί συνομήτοες.

— Μωρέ θά τους κάμω νά σκάσουν αύριο από τό κακό τους, σιγοφιθύριζε μονάχος του.

.....

Τή νύχτα ο κύρ-Θάνος στόν ύπνο του, όλο στριφογύριζε και βογγούσε. 'Ισως νά ήταν από τήν πολλή μαγειρίτσα, πού ελεχέ φάει' ίσως κ' από τή συλλογή άν θά πετύχαινε τό ψήσιμο του άρνιου. Τό σούβλιμένο άρνι του τό ελεδε συχνά όνειρο. Μιά στιγμή μάλιστα όνειρεύτηκε, πός κάποιος σκύλος ελεχέ οίσει κάτω τή σούβλα και τό έτρωγε. Πετάχτηκε τρομαγμένο; και έτρεχε κατά τήν κουζίνα. 'Από τό θόρυβο, πού έκανε, ξύπνησε κ' η γυναίκα του.

— Τί έχεις, Θάνο; τόνε ρωτάει ξαφρισμένη.

Πού πός έτσι ζύρκος και σάν κελερός;

— Κάποιο σκυλί έφαγε κάτω τό άρνι και τό τρώει.

— Εισαι στά καλά σου, Χριστιανέ μου; Πούθε θά έμπανε τό σκυλί; από τά κρεμμύδια; Πέσε κουνήσου και πάρε νά συλλογιέσαι όλο τό άρνι σου.

— 'Αγινέ με ήσυχο! Ξέρω έγω τί κάνω. Κάλιο γαϊδουρόδεμα παρά γαϊδουρογύρισμα. Και γλήγορος πήγε στην κουζίνα. Τό άρνι ήτανε όρθό στή θέση του... 'Ο κύρ-Θάνος τό ελεδε μά χαρά και έγέλασε. Γύρισε στό κρεβάτι του ήσυχος, πετά. Και ίσως τό πρωτί έβραλε στόν ύπνο του μόνο τό ευχάριστο όνειρο, ότι τό άρνι του καλοψήφοντανε.

Τήν ημέρα τής Λαμπρής; σηκώθηκε νορίς-νορίς και βγήκε στην αύλή. Θά έτοιμαζε τή φωτιά. 'Εστρώσε πολλές κληματόβεργες και δίπλα τους σέ όρισημένη άπόσταση έστησε τό διχαλωτά παλούκια όπου θά έστήριζε τή σούβλα γιά νά γυρίη κ' εύκολία. 'Όταν πιά έφτασεν η ώρα, έβραλε φωτιά στις κληματόβεργες κ' άφού λαμπάρισε τις άφισε νά γίνουνε θράκι. Μιά θράκα δυνατή, πού μόλις θά μπροσούσε νά σταθί κανένα κοντά τής. 'Εκει σιμά θά ψήνοντανε και τό κοκορέτσι. Στην ίδια αύλή θά έψηνη τό άρνι του κ' ο κύρ-Ζαφείρης ο κομπάρος του κύρ-Θάνου. Κι' έτσι τό ψήσιμο θά ελεχέ και μορφή γλεντιού, όπως γινότανε κάθε χρόνο.

Οί φωτιές ήταν πιά έτοιμες κ' έπρεπε νά γέροντανε πιά τά σούβλιμένα άρνια καί τά κοκορέτσια. Μαζύ και δυό χλιαρότες κρασί. Γύρω από τις φωτιές ελεχανε μαζεμένη άρκετά παιδιά, μεγάλα και μικρά, γυναίκες, συγγενολόι του κύρ-Ζαφείρη και του κύρ-Θάνου και μερικοί άντρες τής γειτονιάς, πού δέν έβριταν άρνι στη σούβλα, παρά τό ελεχανε βίλει σού φρόνη γιά πού σιγουριά του ψήσιμου.

— Τότ'ο φωνάειε μά σιτηγιά ο κύρ-Θάνος κ' παρουσιάζεταε φρέωντας τή σούβλα με τό άρνι και κρατώντας τή όρθή με τό άπό του χέρι. 'Από πίσω του ο 'Αντώνης με τό κοκορέτσι. Σ' βίραος, χωρίς νά ειαη άλλη λέξη, άκούμπησε τή σούβλα στά παλούκια κ' άρχισε νά κανονίη τή φωτιά. 'Υστερα στήριξε σέ άλλη παλούκια μικρότερα τό κοκορέτσι και έβραλε τόν 'Αντώνη νά τό γυρίη σιγά-σιγά.

Πιρα-πέρα έκανε τά ίδια κ' ο κύρ-Ζαφείρης. 'Αρματωμένοι και οί δυο με μά μαρούτα και ψιλή βέργα, πού στην άκρη τής ήτανε δεμένο με σπάγγο ένα κομμένο λεμόνι και διπλωμένο με ζύγα, παρακολουθούσανε τό γύρισμα τής σούβλας, πού γινότανε από δυό άλλους φτωχούς γείτονες, έθελοντές στην τέτοια δουλιά με τήν ελπίδα, ότι θά φάνε και θά πιουνε γιά τόν κόπο τους. Κάθε τόσο ο κύρ-Θάνος κ' ο κύρ-Ζαφείρης περνούσανε τό ευχαίμενο λεμόνι άπάνω από τό άρνι τους, πού ελεχέ άρχίσει πιά νά ροδίζη, και κανονίζανε τή φωτιά, ένώ έλέγανε σ' εκείνους, πού γυρίζανε τή σούβλα:

— 'Αργά-αργά τό γύρισμα γιά νά καλοψήφη.

Ελεχέ περάσει άρκετή ώρα και τά κοκορέτσια ήτανε πιά έτοιμα. Τότε άρχισε τό γλέντι. Τά κοκορέτσια κοβόντουσαν κομματάκια κομματάκια καί τά ποτήρια γεμίζαν κρασί από τίς χλιαρότες.

— Στην ύγειά σου' κύρ-Θάνο, στην ύγειά σου κύρ-Ζαφείρη! και τό χροόνου!

— Στην ύγειά σας, στην ύγειά όλων μας, άποκρινόντουσαν κ' οί δυο. Κι' όλο γεμίζαν τά ποτήρια.

Μιά στιγμή ο κύρ-Θάνος κατακόκκινος από τή ρωτιά, ίσως κ' από τό κρασί, στήλωθηκε κατ'ά σιά πόδια του, πέταξε έμπρός τήν κοιλίτα του όσο μπροσούσε περυσότερο, και σηκώνοντας ψιλά τό χέρι με τό ποτήρι του γεμάτο, άρχισε νά ψέληνη δυνατά:

«Χριστός 'Ανάστη εκ νεκρών, θανάτων θάνατον πατήσας, κέντων έν τοίς μνησίμασι ζώνη χαρισμένη.»

— Νά μου ζήσης άρενάνθρωπε! τού φωνάειε κάποιος άλλος γείτονας, χτυπώντας έλαφρά και γελαστός τήν κοιλίτα του.

Τά ποτήρια όλο γεμίζον κ' όλο αδειάζουν. Τά κοκορέτσια έχουνε φρασή κ' άρχίζει τό τσίμμημα, τό δοκιμασμα τού άρωμα, άν ψήνηται καλά κ' άν έζη πεινύχ τό άλάτισμα. Τραβούν κανένα κομματάκι πέτους πρώτα, ύστερα κανένα ζυγιάκι και κατόπι και κανένα ξεσκλίδι από τό μπουτί η από τή νεφρομάια.

— Καλά πάσι τό ψήσιμο, κομπάρε, λέει ο κύρ-Θάνος στόν κύρ-Ζαφείρη. Λουκούμι εινε τό άφιλότιμο. 'Ηθελα νά ελεα εδω και κάποιους άλλους νά ιδω τί θά έλέγανε.

Μιά στιγμή ο κύρ-Ζαφείρης κοιτάζει από πού κοντά τό άρνι του κύρ-Θάνου, και γυρίζοντας σ' αυτόν τού λέει:

— Σάν φτωχό μου φαίνεται τό άρνι σου, κομπάρε. Πώς τόπιαθες και τό πήρες τέτοιο;

— 'Αστεία λές, κομπάρε Ζαφείρη; Δέν τό βλέπεις τί πάχος έχει!

— 'Εχει και τό ζύγα στό μάτι! Φωνάει ο 'Αν-

— Χριστός 'Ανάστη εκ νεκρών...

'Ο κύρ Θάνος έφραζε τή σούβλα με τό άρνι.

τώνης, πού ήταν εκεί κοντά.
 — Σκάσε σύ, ρε ζουδί ! του λέει ο πατέρας του, δίνοντάς του και μιά κατακεφαλιά.

— 'Ο 'Αντώνης βάνει τα κλάμματα και φεύγει, λέγοντας :
 — Ναι, εσύ τό ελπες πός έχει τό ζύγκι στο μάτι !

Τήν ίδια εκείνη στιγμή μπαίνει στην αβλή ο κύρ-Μιχάλης, ένας ψηλός και ξεροκαϊνός άντρας, πού τά μάτια του άλλοιθώριζαν, γείτονας κι' αυτός.

— Γειά σας και χαρά σας ! φωνάζει. Χριστός 'Ανάστη !
 — 'Αλληώς ανέστη. Καλώς ήλθεσ. Μόνο πού άργησες λίγο, του λέει ο κύρ-Θάνας μέ τόνο, σάν νά του έλεγε «καλλίτερα θά έκανεσ νά μήν έρχοσούν».

— Πίνεις ένα ;
 — Και ένα και δυό. 'Ημέρα πού εινε σήμερα...Και τό ψήσιμο πώς πάει ;

— 'Οπως θέλουμε κι' όπως δέ θέλουν οι έχθροί μας, άπανταί ο κύρ-Θάνας.

Δίνουνε μεζέ και κρασί στον κύρ-Μιχάλη. Τούτους άφού έπικε τό κρασί του, στάθηκε μπροστά στο άρνι του κύρ-Θάνου.

— Αυτό θά εινε τό δικό σου, τού λέει.
 — Ναι, άπανταί ο κύρ-Θάνας, άποδύμα. 'Από τή στιγμή πού ειπε τον κύρ-Μιχάλη τού ειχε κοπεί όλη ή όρεξη, χωρίς νά ξεβη κι' αυτός τό γιατί. Πάντα όμως ο άνθρωπος αυτός τού έκανε κακό, άμα τον έβλεπε νά τον κυττάζει μέ τά μάτια του τ' άλλοιθώρα. Τόνε θαρρούσε γουσουζής και νόμιζε πώς τον κοροϊδεύει όταν του μιλούσε.

— 'Ο κύρ-Μιχάλης στάθηκε κοντιότερα έμπρός στο άρνι του κύρ-Θάνου, τό κυττάζε λίγο, κι' ύστερα μέ φωνή, πού θά έλεγε κανείς, ότι θά έβγαίνε από τή μήτη του, άρχισε νά τραγουδάη :

*Ψήσου, ψήσου γίδα και ροδοκοκκίνισα
 ως τού παραθής ή ώρα νά σέ ξεκοκκαίλω...
 ψήσου, ψήσου γίδα.....*

— 'Ε ! νί σου πώ, τού φωνάζει ο κύρ-Θάνας, εινε άρνι πρώτης, δέν εινε γίδα. 'Αν δέν τό βλέπης, ξεστραβάσου νά τό ιδής !

— 'Α ! άρνι εινε, λέει ο Μιχάλης, έσθι τό πήρα για γίδι.

— Γίδι εισ' εσύ, παλιάνθρωπε.

— Μή μάς βρίζης, κύρ-Θάνο και δέ σού είπαμε και τίποτε κακό. 'Η άρνι ή γίδι τό ίδιο κάνει.

— 'Ο κύρ-Θάνας έχει γίνει από τό κακό του πού κόκκινος κι' από τό ροδοκοκκινισμένο άρνι του. Τηράει δεξιά του, ξεβριάδι νά τό ιδή τά πρόσωπα των άλλων. Νομίζει, πώς όλοι τον κοροϊδεύουνε για τό άρνι του. Τήν ίδια στιγμή φτάνει τρεχατός κι' ο γιός του ο 'Αντώνης και λαχάζ ασμένος λέει :

— Νά ιδήτε τού κύρ-Παναγού και τού κύρ-Στάμου τά άρνια τί πάχος πού τό έχουν και τί όμορφα πού εινε ψήμνια ! όχι σάν τό δικό μου !.

— Νά ! άει γάσσο άποδύ άνεμόπαρα, τού λέει ο πατέρας του δίνοντάς του και μιά κλωστή δυνατή.

— 'Ο 'Αντώνης μπιγνε τις φωνές και τά κλάμματα. 'Ερχεται ή κυρά-Θάνανα και παίρνει τό παιδί της θυμωμένη, λέγοντας στον άντρα της.

— Χρονιάρική μέρα χτυπάς τό γρόφος γατί ειπε τήν άλήθεια. Μά δέν ύποφύρεσαι μιά μέ τό ψοφίμο σου !..

— 'Ο κύρ-Θάνας στέκει σάν άποσβολομένοσ. Κυττάει γύρω του, και φαίνεται σάν νά θέλει νά έσπαρή κάπου. Τό αίμα του έχει ανέβει όλο στο κεφάλι του. Κυττάει και τό άρνι του, πού έχει άρχισει ν' άράζει :

— 'Ασ' τό μορέ κι' εσύ ! λέει σ' έκεινον πού γύριζε τή σούβλα. Καλά τό είδα εγώ στον ύπνο μου πώς τό έχωρας ο σκύλος.

— 'Αρπάξει τή σούβλα και τή στιγμή όδηθ'. Κ' έτσι σάν νά ήθελε νά δώσει περισσότερη έπισιμιστότητα στα λόγια του, λέει δυνατά :

— Μωρέ νά μέ συγγίλισον και νά μέ ψήσουνε ζωντανό σάν τον 'Αθανάσιο Δικόνο, άν θά ξαναπάρω άρνι ζωντανό κι' άν θά τό ψήσω στη σούβλα. Ού ! νά χυθούν οι άτιμοι, πού μου χαλάσανε μέ τήν κακία τους...τέτοιο άρνι...

'Ηλ. Π. Βουτιεριδής

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

(Της Μαρσελίνας Ντεμπόρνκ Βαλμύρ)

Θυμάσαι κείνη τή μικρή και φρόνιμη παρθένα με τήν άγνή της όμορφιά, τό βλέμμα τό γλυκό της ;
 Μόλις, άλλοιμονο, ή φτοχή στην άνοιξη της νεότης τότε ή καρδιά της ένωσε τό τί έκαμε για σένα.

Ποτέ δέ συλλογίστηκαν όρκοσ νά σου ζητήση γιατί μικρή όπως ήτανε δέν ειχε μάθει άκόμα τρελλά αγαποσέν ή άδολή ψυχή της και τό σάμα δίχως νεοπή έξεχνότανε στο όηονικό μεθύσι.

Χάθηκε ξάφνου ή εικόνα της ή πολυαγαπημένη κι' όλη ή χαρά της κράτησε λιγώτερο από μέρα ;
 Με τά πουλάκια πέταξεν ή νεότης τότε πέρα γοργά, μά ή πρώτη άγάπη της άθάνατη θά μένη...

Μ: ρ, Γ. ζ.

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΕΠΙΠΟΛΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΝΟΜΑΧΩΝ

'Η εύπιστία τού Λαφονταίν. Μιά μονομαχία του. 'Ο ξιφομάχος Πουανιάν.'Η άπαχέρευσις τής μονομαχίας. 'Όπου εμφαίνεται ο δήμιος ! Και όμως δέν ειχε διαβάσει τον 'Αριόστο !.. Μονομαχίες για τό τίποτα !..

'Ο περίφημος γάλλος ποιητής Λαφονταίν ήταν τρομερά εύπιστος. 'Η εύπιστία του αυτή τού δημιουργούσε κάθε τόσο διάφορα επεισόδια, εκ των οποίων τό πιο νόστιμο εινε τό εξής :
 'Ο λοχαγός των δραγουμένων Πουανιάν, διάσημος ξιφομάχος, ήταν από τούς έμπιστους οικογενειακούς του φίλους. 'Οσάκις δέ δέν βρισκόταν στην ταβέρνα—γιατί ο λοχαγός ήταν και κομμάτι μπικαρής—κρατούσε συντροφιά στην κυρία ντε Λαφονταίν. 'Η σχέσης μεταξύ τού σπαθιστού και τής κυρίας ντε Λαφονταίν ήταν έντελώς άθώες, γιατί ή γυναίκα τού ποιητού εξ άλλου ήταν ήθιμοτάτη και άφοσιωμένη στον άνδρα της.

Μερικοί όμως «καλοθεληταί», φίλοι τού Λαφονταίν, τού μετέδωσαν διάφορες ψευδείς πληροφορίες μιά μέρα, και τον έπεισαν ότι θά έθεωρούτε από όλους ως άτιμασθείς εάν δέν μονομαχούσε με τον Πουανιάν. 'Ο ποιητής μας, ο οποίος όπως είπαμε, ήταν πολύ εύπιστος, έπίστευσε όσα τού είπαν, και τήν άλλη μέρα τό πρωί, κατά τις... τέσσερες, έπήγε στο σπίτι του Πουανιάν, τον ξύπνησε και τον άνάγκασε νά ντυθῆ, νά πάρη τό σπαθί του και νά τον άκολουθήση.

'Ο Πουανιάν, κατάπληκτος, ύπνηκους. "Όταν δέ βρεθῆκαν έξω από τήν πόλη, δ Λαφονταίν τού ειπε :

— Πρέπει νά μονομαχήσω μαζί σου. "Εται μέ έσυμβούλευσαν ! Συγχρόνως δέ έσυρε τό σπαθί του και στάθηκε σε στάση προσηχής.

'Ο Πουανιάν, βλέποντας ότι ο ποιητής ειχε... παρασυρριέπει, έσυρε κι' αυτός τό σπαθί του, και μέ μιά κίνηση, πέταξε μακριά τό σπαθί τού αντίπαλου του. Κατόπιν δέ γελώντας τού ειπε :

— Καθώς βλέπετε είμαι πολύ καλλίτερος σπαθιστής από σένα, γιατί εξ άλλου αυτό εινε και τό επάγγελμά μου. Πριν λοιπόν σε... σράξω, σύμφωνα με τήν επιθυμία σου, δέν πάμε σπίτι σου νά μου πῆς τί έχεις τέλος πάντων έναντιον μου, και νά... βάλουμε τίποτα στο στόμα μας !..

'Ο ποιητής, ο οποίος ειχε άρχισει νά τή χρειάζεται, έδέχθη ν' άναβληθῆ για λίγο ή μονομαχία, έως ότου δοθούν ή δεόντες εξηγήσεις. 'Οδήγησε, λοιπόν, τον αντίπαλό του στον σπίτι του, όπου και εξηγήθηκαν και συνεφιλιώθησαν επάνω στο φαί.

Κατά τήν εποχή τού πολέμου τής Πρωσίας, ο βασιλεύς Γουσταύος. 'Αδύλφος, θέλοντας νά καταπολεμήση τό έθιμο τής μονομαχίας, τό όποιον ειχε άποδεικνύσει τις τάξεις των άξιωματικών του, έξέδωκεν ένα διάταγμα διά τού όποίου επέβαλε στους μονομαχούντας τήν ποιητή τού θανάτου.

Παρά τήν αυστηροτάτη αυτή άπαγόρευση, εν τούτοις, δύο άξιωματικοί τού επιτελείου του, όνομαζόμενοι Τόν και Βράγγελ, άλληλοπροεκλήθησαν μιά μέρα σε μονομαχία. "Όταν όμως οι δύο αντίπαλοι έφθασαν στο «πεδίο τής τιμής», πρὸς μεγάλη τους κατάπληξη εύρέθησαν άντιμέτωποι μ' ένα άν' τούς ύπαισιστατάς τού βασιλέως, ο οποίος εύρίσκετο εκεί επί κεφαλῆς μιάς περιπόλου.

— Γνωρίζετε, τους ειπε τότε ο ύπαισιστής μ' αυστηρότητα, ότι ή μονομαχία άπηγορεύθη επί ποιητή θανάτου από τήν Αυτού Μεγαλειότητα, κι' εν τούτοις θέλετε νά παραβήτε την επιθυμίαν αυτήν τού 'Ανακτος. 'Ο Βασιλεύς μέ έξουσιοδότησε νά σας πω ότι δέν θέλει νά καταργήνη τό πολεμοχαρές σας μένος. Μπορείτε, άν θέλετε, νά μονομαχήσετε. 'Επειδή όμως πρέπει νά παραδειγματισθούν οι λοιποί συνάδελφοί σας, όποιος από σας επικύση τής μονομαχίας θά ύποστη τās συνεπειας τού Νόμου. Γ' αυτό, καθως βλέπετε, έφερα μαζί μου και τον δήμο.

'Ο δήμιος, ήταν πράγματι εκεί έτοιμος νά εκτελέση τό καθήκον του...

'Η μονομαχία όμως δέν έλαβε χώραν.

'Ο Πάπας Βενέδικτος 14ος, αναφέρει κάπου τό εξής ανέκδοτο :

—'Αυό γερονσιασταί τακουθήκαν κάποτε σχετικώς με τό ποιός ήταν άνώτερος ποιητής, ο Τάσος ή ο 'Αριόστος. Τό τάσκιμα αυτό κατέληξε, όπως ήταν φυσικό, σε μονομαχία. Κατ' αυτήν ο ύπερασπιστής τού 'Αριόστος, όνομαζόμενος κόμης ντε Γκρίστο, έλαβε μιά γερή σταθιά από τήν όποιαν και πέθανε. Λίγες στιγμές πριν πεθάνε με κάλεσε στο επιθανάτιο κρεβάτι του :

— 'Ορειλω νά σου εξομολογηθώ, μου ειπε, ότι τον 'Αριόστο, για τον όποιον πεθάνω, στην άμνη τής ηλικίας μου, δέν τον διάβασα ποτέ !.. 'Αλλά κι' εν τον ειχα διαβάσει άσφαλώς δέν θά τον καταλάβαινα : Γιατί τώρα μονομαχίασα ύπερ αυτού ; 'Απολύστως γιατί είμαι ήλιθίος.